

Sedma međunarodna olimpijada teorijske, matematičke i primenjene lingvistike

Vroclav (Poljska), 26.–31. jul 2009 g.

Zadaci pojedinačnog takmičenja

Instrukcije za pisanje rešenja

1. Zadatke ne prepisivati. Rešenje svakog zadatka napisati na posebnom listu (ili listovima). Na svakom listu napisati broj zadatka, broj svojeg mesta i svoje prezime. U suprotnom Vaš rad može biti zaturen ili pripisan nekom drugom.
2. Svi odgovori se moraju obrazložiti. Tačan odgovor bez obrazloženja donosi mali broj bodova.

Zadatak br. 1 (20 bodova). Navedene su sintagme na srpskom jeziku i njihovi prevodi na jezik sulka:

1 betelov orah	<i>a vhoi a tgiang</i>
1 jam	<i>a tu a tgiang</i>
2 betelova oraha	<i>a lo vhoi a lomin</i>
2 kokosa	<i>a lo ksie a lomin</i>
3 betelova oraha	<i>o vuo a korlotge</i>
3 ploda hlebnog drveta	<i>a moulang hori orom a tgiang</i>
4 jama	<i>o sngu a korlolo</i>
6 jamova	<i>o sngu a ktiëk hori orom a tgiang</i>
7 betelovih oraha	<i>o vuo a ktiëk hori orom a lomin</i>
10 plodova hlebnog drveta	<i>a lo ngaitegaap hori orom a moulang</i>
10 kokosa	<i>a lo ngausmia hori orom a lomin</i>
10 jamova	<i>o sngu a lo ktiëk</i>
15 kokosa	<i>o ngausmia a korlotge hori orom a korlotge</i>
16 kokosa	<i>o ngausmia a korlolo</i>
18 plodova hlebnog drveta	<i>o ngaitegaap a korlolo hori orom a moulang</i>
18 jamova	<i>o sngu a lo ktiëk hori orom a ktiëk hori orom a korlotge</i>
19 betelovih oraha	<i>o vuo a lo ktiëk hori orom a ktiëk hori orom a korlolo</i>
20 jamova	<i>o sngu a mhelom</i>

(a) Prevedite na srpski:

a ksie a tgiang
o ngaitegaap a korlotge
o ngausmia a ktiëk
o vuo a lo ktiëk hori orom a tgiang

(b) Prevedite na sulka:

2 jama
14 jamova
15 plodova hlebnog drveta
20 betelovih oraha

△ Sulka je jezik istočno-papuanske jezičke porodice. Njime govori oko 3500 ljudi u provinciji Istočna Nova Britanija države Papua Nova Gvineja.

Betelovi orasi su u stvari semena određene vrste palme. Jam je jediva krtola istoimene tropske biljke.

—Jevgenija Korovina, Ivan Deržanski

Zadatak br. 2 (20 bodova). Navedene su neke reči na jezicima maninka i bamana zapisane pismom nko i latinicom, kao i njihovi prevodi na srpski:

(a)

𞤎𞤵𞤲𞤳𞤴𞤵𞤶𞤷	bàlákàwúli	neočekivanost; sadža (vrsta ptica)
𞤵𞤶𞤷𞤸𞤹	játùrú	hijena
𞤶𞤷𞤸𞤹𞥀𞥁	kòlijí	voda za pranje
𞤸𞤹𞥂	wàlá	table za pisanje
𞤸𞤹𞥃𞥄𞥅	kúmayira	reklame
𞤸𞤹𞥊𞥆𞥇𞥈𞥉	tùbabumóri	hrišćanski sveštenik
𞤸𞤹𞥋𞥌𞥍𞥎	?	neobrezan dečak
𞤸𞤹𞥏𞥐	?	prodavac šibica
?	kòrikóri	rđa
?	báwò	jer

(b)

𞤸𞤹𞥑𞥒	márajàba	zdravo!
𞤸𞤹𞥓𞥔𞥕	jílasama	nilski konj
𞤸𞤹𞥖𞥗𞥘𞥙	kòròkarasí	gerontokracija
𞤸𞤹𞥚	kàna	nek
𞤸𞤹𞥛𞥜𞥝𞥞	bàsitéme	krupno sito
𞤸𞤹𞥟𞥠𞥡𞥢	nàmátòrokó	hijena
𞤸𞤹𞥣𞥤	?	duga, božiljak
𞤸𞤹𞥥𞥦	?	svetlo (fenjera)
𞤸𞤹𞥧𞥨𞥩	?	vrsta mušica; med takvih mušica
?	jàmanaké	radosti, užici mladosti
?	létere	pismo
?	bìlakóro	neobrezan dečak

Popunite praznine.

△ Pismo nko je stvorio 1949. godine gvinejski prosvetitelj Suleman Kante.

U latinici **j** = dž, **y** = j, **e** je otvoreni e, **ɔ** je otvoreni o. Simboli 𞤵 i 𞤶 označavaju visok, odnosno nizak ton (nivo glasa pri izgovoru sloga); ako nema ni jednog ni drugog, slog ima srednji ton.

Jezici bamana i maninka pripadaju grupi manden jezičke porodice mande. Govore se u Maliju, Gvineji i drugim zapadnoafričkim zemljama. Ovi jezici su veoma bliski jedan drugome; razlike među njima nemaju značenje za zadatak.

—Ivan Deržanski

Zadatak br. 3 (20 bodova). Navedena su imena 24 birmanske dece i njihovi datumi rođenja:

dečaci		devojčice	
ime	datum rođenja	ime	datum rođenja
kaʊŋ myaʔ	01. 06. 2009	paŋ we	04. 06. 2009
zeiya cɔ	09. 06. 2009	thouŋ uŋ	06. 06. 2009
pyesouŋ auŋ	18. 06. 2009	khiŋ le nwe	08. 06. 2009
ne liŋ	20. 06. 2009	wiŋ i muŋ	10. 06. 2009
lwiŋ koko	24. 06. 2009	mimi khaiŋ	18. 06. 2009
phouŋ naiŋ thuŋ	25. 06. 2009	su myaʔ so	30. 06. 2009
myo khiŋ wiŋ	02. 07. 2009	susu wiŋ	07. 07. 2009
tiŋ mauŋ laʔ	04. 07. 2009	yadana u	08. 07. 2009
khaiŋ miŋ thuŋ	06. 07. 2009	tiŋ za mɔ	11. 07. 2009
wiŋ cɔ auŋ	08. 07. 2009	yiŋyiŋ myiŋ	15. 07. 2009
theʔ auŋ	11. 07. 2009	keʔi thuŋ	20. 07. 2009
shaŋ thuŋ	21. 07. 2009	shu maŋ cɔ	21. 07. 2009

14. 06. 2009, 16. 06. 2009, 24. 06. 2009, 09. 07. 2009, 13. 07. 2009 i 18. 07. 2009 rodila su se još 6 birmanskih deca. Evo njihovih imena:

- dečaci: **ŋwe siŋʔu, so mo cɔ, ye auŋ naiŋ**
- devojčice: **daliya, e tiŋ, phyuphyu wiŋ**

Ko se kada rodio?

△ Birmanska imena su data u uprošćenoj latiničnoj transkripciji. **c** = č, **ɛ** je otvoreni *e*, **h** označava aspiraciju (pojačavanje daha pri izdisaju) prethodnog suglasnika, **ŋ** = *n* u reči *gong*, **ŋ** znači da je prethodni samoglasnik nazalan, **ɔ** je otvoreni *o*, **ʔ** ≈ englesko *th* u reči *with*, **y** = *j*, **ʔ** je suglasnik (tako zvani glotalni zatvor).

—Ivan Deržanski, Marija Cidzik

Zadatak br. 4 (20 bodova). Navedene su staroindijske osnove reči za koje se smatra da sačuvaju najstarije (praindoeuropsko) mesto naglasaka. Podeljene su crticom na koren i sufiks. Naglašeni samoglasnik je označen znakom ˘.

<i>vřk-a-</i>	vuk	<i>vádh-ri-</i>	škopljen	<i>púr-va-</i>	prvi
<i>vadh-á-</i>	smrtonosno oružje	<i>dhū-má-</i>	dim	<i>bhřm-i-</i>	pokretljiv
<i>sād-á-</i>	sedenje na konju	<i>dř-ti-</i>	meh	<i>krř-i-</i>	ratarstvo
<i>puř-tí-</i>	blagostanje	<i>ghř-ŋi-</i>	žega	<i>stó-ma-</i>	himna
<i>sik-tí-</i>	potok	<i>ghř-ŋá-</i>	žega	<i>dar-má-</i>	razarač
<i>pī-tí-</i>	pijenje	<i>ká-ma-</i>	želja	<i>nag-ná-</i>	nag
<i>gá-ti-</i>	hodanje			<i>vák-va-</i>	kotrljajući

(a) Objasnite zašto ne možemo, koristeći ove podatke, da ustanovimo mesto naglasaka u sledećim osnovama: **bhāg-a-** ‘deo’, **pad-a-** ‘korak’, **pat-i-** ‘gospodar’, **us-ri-** ‘zora’.

(b) Označite naglasak u dole navedenim osnovama:

<i>mřdh-ra-</i>	neprijatelj	<i>tan-ti-</i>	kanap	<i>svap-na-</i>	spavanje	<i>abh-ra-</i>	oblak
<i>phe-na-</i>	pena	<i>bhār-a-</i>	breme	<i>bhū-mi-</i>	zemlja, zemljište	<i>ghan-a-</i>	ubistvo
<i>stu-ti-</i>	pohvala	<i>dū-ta-</i>	glasnik	<i>ghar-ma-</i>	žega	<i>ghřř-vi-</i>	bujan

△ **h** označava aspiraciju (pojačavanje daha pri izdisaju) prethodnog suglasnika; **ŋ**, **ř** i **ř** su suglasnici slični glasovima *n*, *ř* i *t*, ali izgovarani s povijenim unazad vrhom jezika; **ř** je samoglasnik *r* u reči *prst*. Simbol ˘ označava da je samoglasnik dugačak.

—Aleksandar Piperski

Zadatak br. 5 (20 bodova). Navedene su rečenice na jeziku navatl i njihovi prevodi na srpski:

1. <i>nimitztlazoh̄tla</i>	ja te volim
2. <i>tikmaka in āmoxtli</i>	ti mu daješ knjigu
3. <i>nitlahtoa</i>	ja govorim nešto
4. <i>kātl̄tia in kuauh̄x̄nki in pochtekatl</i>	trgovac primorava tesara da pije;
tesar primorava trgovca da pije
5. <i>titzāhtzi</i>	ti višeš
6. <i>niki in ātōlli</i>	ja pijem atol
7. <i>tikuika</i>	ti pevaš
8. <i>tinēchtlakāhuilia</i>	ti ostavljaš nešto za mene
9. <i>kochi in tiz̄tl</i>	vračar spava
10. <i>niknekiltia in kuauh̄x̄nki in āmoxtli</i>	ja primoravam tesara da hoće knjigu
11. <i>mitztēhuitekilia</i>	on te tuče za nekoga;
on tuče nekoga za tebe
12. <i>kēhua in kikatl</i>	peva pesmu
13. <i>niktlalhuia in zihuātl</i>	ja govorim nešto ženi
14. <i>tiktēkāhualtia in oktli</i>	ti primoravaš nekoga da ostavi vino
15. <i>ātli</i>	on pije
16. <i>tlach̄ihua in pochtekatl</i>	trgovac pravi nešto
17. <i>tēhuetz̄itia in zihuātl</i>	žena primorava nekoga da padne

(a) Prevedite na srpski na sve moguće načine:

18. *tiktlazoh̄tlaltia in zihuātl in kuauh̄x̄nki*
19. *nēchtzāhtz̄itia*
20. *tikhuitek̄i*
21. *nikēhuilia in kikatl in tiz̄tl*
22. *nikneki in ātōlli*
23. *mitztlakāhualtia*

(b) Prevedite na navatl:

24. on me primorava da pravim atol
25. ti praviš vino za nekoga
26. vračar te primorava da spavaš
27. ja pevam nešto
28. ja padam

△ Klasični navatl je bio jezik Astečke imperije.

Rečenice na jeziku navatl su navedene u uprošćenoj ortografiji. *ch*, *hu*, *ku*, *tl*, *tz*, *uh* su suglasnici. Simbol $\bar{\quad}$ označava da je samoglasnik dugačak.

Atol je vruće piće od kukuruznog štirka.

—Božidar Božanov, Todor Červenkov

Urednici: Aleksandar Berdičevski, Božidar Božanov, Todor Červenkov (gl. ur.), Ivan Deržanski, Ljudmila Fjodorova, Dmitrij Gerasimov, Ksenija Giljarova, Stanislav Gurevič, Adam Hesterberg, Renate Pajusalu, Aleksandar Piperski.

Srpski tekst: Ivan Deržanski, Čeda Piperski, Aleksandar Piperski.

Srećno!

Zadatak br. 3. Lako se vidi da imena rođenih u istom danu sedmice počinju sličnim glasovima:

- ponedjeljak: kauŋ myaʔ, khiŋ le nwe, khaiŋ miŋ thuŋ, kepi thuŋ
- utorak: zeiya cɔ, su myaʔ so, susu wiŋ, shaŋ thuŋ, shu maŋ cɔ
- sreda: wiŋ i muŋ, lwiŋ koko, wiŋ cɔ auŋ, yadana u, yiŋyiŋ myiŋ
- četvrtak: paŋ we, pyesouŋ auŋ, mimi khaiŋ, phouŋ naiŋ thuŋ, myo khiŋ wiŋ
- subota: thouŋ uŋ, ne liŋ, tiŋ maŋ laʔ, theʔ auŋ, tiŋ za mɔ

Odgovori:

- ŋwe siŋɸu — 13. 07. 2009 (ponedjeljak);
- so mo cɔ — 16. 06. 2009 (utorak);
- ye auŋ naiŋ — 24. 06. 2009 (sreda),
- daliya — 18. 07. 2009 (subota),
- e tiŋ — 14. 06. 2009 (nedelja: u podacima nema rođenih u nedelju, kao ni imena koja počinju samoglasnicima),
- phyuphyu wiŋ — 09. 07. 2009 (četvrtak).

Zadatak br. 4.

Ako zapornik u korenu	a samoglasnik u sufiksu je a ,	a samoglasnik u sufiksu je i ,
je zvučan,	naglasak pada na sufiks.	naglasak pada na koren.
je bezvučan,	naglasak pada na koren.	naglasak pada na sufiks.

- (a) To pravilo važi, ako u korenu ima tačno jedan zapornik. Ako je njih dva (*bhāg-a-*, *pad-a-*, *pat-i-*) ili ako nema nijednog (*us-ri-*), mesto akcenta se ne može odrediti.
- (b) *mṛdh-rá-*, *phé-na-*, *stu-tí-*, *tan-tí-*, *bhār-á-*, *dū-tá-*, *sváp-na-*, *bhū-mi-*, *ghar-má-*, *abh-rá-*, *ghan-á-*, *ghṛṣ-vi-*.

Zadatak br. 5. Rečenice na jeziku navatl počinju predikatom. Zatim slede subjekat i objekat (ili objekti) u bilo kakvom redu, kojima prethodi rečiju *in* (određeni član).

Glagol dobija sledeće prefikse:

- subjekat: *ni-* 1 l. jednine, *ti-* 2 l. jednine, — 3 l. jednine;
- objekat: *nēch-* 1 l. jednine, *mitz-* 2 l. jednine, *k-* 3 l. jednine;
- još jedan objekat: *tē-* ‘nekoga, nekome’, *tla-* ‘nešto’.

Takođe sledeće sufikse:

- ‘primorati ...’:
 - <neprelazan glagol> *-tia* (s duljenjem prethodnog *i*),
 - <prelazan glagol> *-ltia*;
- ‘raditi za ...’: *-lia* (s prelaskom prethodnog *a* u *i*).

Često se ista akcija sa objektom i bez objekta izražava različitim glagolima.
Odgovori:

(a)	18.	<i>tiktlazohltaltia</i>	ti primoravaš ženu da voli tesara;
		<i>in zihuātl in kuauhx̄nki</i>	ti primoravaš tesara da voli ženu
	19.	<i>nēchtzāhtzītia</i>	on me primorava da vičem
	20.	<i>tikhuīteki</i>	ti ga tučeš
	21.	<i>nikēhuilia in kikatl in tiz̄tl</i>	ja pevam pesmu za vračara
	22.	<i>nikneki in ātōlli</i>	ja hoću atol
	23.	<i>mitztlakāhualtia</i>	on te primorava da ostaviš nešto
(b)	24.	on me primorava da pravim atol	<i>nēchch̄hualtia in ātōlli</i>
	25.	ti praviš vino za nekoga	<i>tiktēch̄huilia in oktli</i>
	26.	vračar te primorava da spavaš	<i>mitzkoch̄tia in tiz̄tl</i>
	27.	ja pevam nešto	<i>nitlaēhua</i>
	28.	ja padam	<i>nihuetzi</i>

Sedma međunarodna olimpijada teorijske, matematičke i primenjene lingvistike

Wrocław (Poljska), 26.–31. jul 2009 g.

Zadatak ekipnog takmičenja

Evo spiska koji sadrži 50 najfrekventnijih reči vijetnamskog jezika i pokazuje količinu slučajeva upotrebe ovih reči u korpusu (zbirci tekstova) od jednog miliona reči:

Từ	Số	Từ	Số	Từ	Số	Từ	Số	Từ	Số
1 và	13076	11 được	6620	21 ông	4224	31 làm	3762	41 nước	3176
2 của	12313	12 người	6434	22 công	4210	32 đó	3724	42 thế	3166
3 một	10587	13 những	6065	23 như	4088	33 phải	3637	43 quốc	3139
4 có	10488	14 với	5396	24 cũng	4068	34 tôi	3484	44 tại	3105
5 là	10303	15 để	4984	25 về	4025	35 chính	3413	45 thể	3032
6 không	8451	16 ra	4881	26 ở	4005	36 năm	3360	46 nói	3007
7 cho	8387	17 con	4685	27 nhà	3942	37 đi	3290	47 trên	2991
8 các	8383	18 đến	4645	28 khi	3890	38 sẽ	3268	48 thì	2941
9 trong	8149	19 vào	4548	29 dân	3811	39 bị	3218	49 thành	2899
10 đã	7585	20 này	4403	30 lại	3806	40 từ	3195	50 nhưng	2895

Prevedite na srpski što više moguće iz dole navedenih prvih deset lekcija kursa vijetnamskog jezika za napredne početnike. Vi možete da nađete sve gore navedene reči osim pet u lekcijama. Ove reči su u lekcijama napisane debelim slovima.

Bài một. *Moja soba*

¹Đây là phòng của tôi. ²Trong phòng có nhiều đồ đạc. ³Đây là bàn và ghế. ⁴Trên bàn có một cái máy vi tính, một vài đĩa CD, một vài quyển sách, một cuốn từ điển Anh-Việt và rất nhiều bút. ⁵Đây là giường của tôi. ⁶Trên giường có gối, chăn và một cái điều khiển ti vi. ⁷Kia là tủ quần áo của tôi. ⁸Tôi có nhiều quần jean và áo thun. ⁹Tôi không có nhiều áo sơ mi. ¹⁰Dưới tủ là giày và dép. ¹¹Đây là điện thoại di động của tôi. ¹²Điện thoại này rất mới và đẹp. ¹³Kia là lò sưởi điện. ¹⁴Trên tường phòng tôi có một cái máy lạnh và cái quạt máy và một tấm gương. ¹⁵Phòng tôi có một cái ti vi nhỏ và một đầu đĩa DVD. ¹⁶Đây là cái tủ lạnh của tôi. ¹⁷Trong tủ lạnh có nhiều trái cây, nước ngọt và bia. ¹⁸Trên tủ lạnh có nhiều ly cốc. ¹⁹Phòng của tôi nhỏ, nhưng tôi rất thích nó.

Bài hai. *Gospodin Nam uči korejski jezik na Univerzitetu u Hanoju*

¹Anh Nam là sinh viên. ²Anh ấy học tiếng Hàn ở trường Đại học Ngoại ngữ Hà Nội. ³Sáng nay, anh Nam thức dậy lúc 6 giờ. ⁴Anh ấy ăn sáng lúc 6 giờ 30 phút. ⁵Anh ấy đến trường lúc 7 giờ. ⁶Buổi sáng, anh Nam học Hội thoại tiếng Hàn. ⁷Anh ấy học với một giáo sư người Hàn từ 7 giờ đến 10 giờ. ⁸Lúc 10 giờ rưỡi, anh Nam đi gặp bạn. ⁹Bạn anh ấy cũng là sinh viên ở trường đại học. ¹⁰Buổi trưa, anh ấy và bạn ăn trưa ở căn tin trong trường Đại học. ¹¹Buổi chiều, anh Nam học từ 1 giờ rưỡi đến 4 giờ. ¹²Sau đó, anh Nam đi uống cà phê với bạn. ¹³Buổi tối anh Nam học tiếng Anh ở một trung tâm ngoại ngữ.

Bài ba. *Gospodin Li dolazi u Vijetnam*

¹Anh Lee **đã đi** Việt Nam hai lần, **một lần để** du lịch, **một lần để** học tiếng Việt.
²Anh Lee **đi** Việt Nam lần đầu tiên **vào năm** 2003. ³Anh ấy **đã đi** du lịch **ở các thành phố lớn của** Việt Nam: Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh, Nha Trang, Đà Lạt. ⁴Anh Lee **đi** Việt Nam lần thứ hai cách đây 6 tháng. ⁵Lần **này**, anh Lee **đã đi** TP. Hồ Chí Minh **để** học tiếng Việt. ⁶**Ở đó**, anh Lee **đã** gặp nhiều giáo viên **và** sinh viên Việt Nam.
⁷Anh Lee thích **nói** tiếng Việt **với** sinh viên Việt Nam. ⁸**Ở** TP. Hồ Chí Minh **có** nhiều **người** Hàn **Quốc**. ⁹Họ **làm** việc **ở công** ty Hàn **Quốc**. ¹⁰**Ở** trường đại học, anh Lee **cũng** gặp nhiều sinh viên Hàn **Quốc**. ¹¹Anh Lee rất thích TP. Hồ Chí Minh **và** rất thích tiếng Việt. ¹²Anh Lee **có** nhiều bạn Việt Nam. ¹³Họ **không** biết tiếng Hàn, vì vậy, anh Lee **nói** tiếng Việt **với** họ. ¹⁴Bây giờ, anh Lee **đã** trở **về** Hàn **Quốc**, **nhưng** anh Lee muốn **năm** sau trở **lại** Việt Nam.

Bài bốn. *Van Hung radi za firmu »Offo«*

¹Xin chào **các** bạn. ²**Tôi** tên là Nguyễn Văn Hùng. ³Hiện nay, **tôi** đang **làm** nhân viên tiếp thị **cho công** ty thương mại Offo. ⁴Mỗi tuần **tôi làm** việc **năm** ngày, **từ** thứ hai **đến** thứ sáu. ⁵Buổi sáng thứ hai, **tôi** thường **có** họp **ở công** ty lúc 7 giờ sáng. ⁶**Tôi** thường **đi** nhiều nơi, gặp nhiều **người để** giới thiệu **về công** ty Offo. ⁷Vì vậy, **vào** thứ sáu, **tôi** thường rất mệt. ⁸Thứ bảy **và** chủ nhật, **tôi không đi làm**. ⁹**Tôi** thường nghỉ **ở nhà**. ¹⁰**Tôi** ăn nhiều, ngủ nhiều. ¹¹Đôi **khí tôi đến nhà** bạn **tôi**. ¹²**Tôi cũng** thường **đi** chơi **ở công** viên **với các con** **tôi**. ¹³Buổi tối thứ bảy, chúng **tôi** thường **đi** uống cà phê hay **đi** nghe nhạc. ¹⁴**Ở** TP. Hồ Chí Minh **có** nhiều tiệm cà phê. ¹⁵Chủ nhật, **tôi** thường **đi** chơi bóng đá. ¹⁶**Tôi** rất thích hai ngày thứ bảy **và** chủ nhật. ¹⁷**Và** **tôi** rất ghét buổi sáng thứ hai.

Bài năm. *Moja porodica*

¹Xin giới thiệu **với các** bạn **về** gia đình **của** **tôi**. ²Gia đình **tôi có** 6 **người**: bố mẹ **tôi**, chị cả, **tôi**, **một** em gái **và một** em trai út. ³Gia đình **tôi** sống **ở** Hà Nội. ⁴Bố **tôi** **năm** nay 60 tuổi. ⁵Bố **tôi là** giám đốc **của một công** ty tư nhân. ⁶Mẹ **tôi là** giáo viên trường tiểu học. ⁷Chị cả **tôi** **năm** nay 27 tuổi, **đã** tốt nghiệp đại học **và** hiện đang **làm** việc **cho một công** ty thương mại. ⁸Chị ấy lúc nào **cũng** rất bận. ⁹**Tôi** còn **là** sinh viên **năm** thứ 3 khoa tiếng Nhật. ¹⁰Em gái kể **tôi cũng** là sinh viên. ¹¹Em ấy học **năm** thứ nhất khoa tiếng Anh. ¹²Chúng **tôi** đều học **ở** trường Đại học Ngoại Ngữ Hà Nội. ¹³Em trai út **của** **tôi** đang học **ở** trường Trung học Nguyễn Đình Chiểu. ¹⁴**Vào** cuối tuần, chúng **tôi** thường **đi** dạo **ở công** viên **và** nghe nhạc. ¹⁵Nghe **nói** **năm** sau chị cả **tôi** sẽ kết hôn.

Bài sáu. *Ja živim u gradu Ho Ši Minu*

¹**Tôi** sống **với** gia đình **tôi** **ở** Quận 1. ²**Từ** nhà **tôi đến** chợ Bến **Thành không** xa. ³**Tôi có thể** **đi** bộ **đến đó**. ⁴**Nhà** **tôi** nằm **ở** góc ngã tư đường Nguyễn Du — Cách Mạng Tháng Tám. ⁵Đối diện **nhà** **tôi là** một trạm xăng. ⁶Bên **phải** **nhà** **tôi là** khách sạn ABC. ⁷Khách sạn nhỏ, **nhưng** rất đẹp **và không** đắt. ⁸Bên trái **nhà** **tôi có một**

tiệm phở. ⁹Hàng ngày, buổi sáng, **tôi** thường ăn sáng ở đó. ¹⁰Phở ở đó rất ngon. ¹¹**Nhà tôi không** xa trường đại học. ¹²**Tôi có thể đến** trường bằng xe đạp hay xe máy. ¹³**Khi có** thời gian, **tôi cũng có thể đi bộ đi học**. ¹⁴**Đi bộ từ nhà đến** trường mất khoảng 30 phút. ¹⁵**Tôi** rất thích **đi bộ đến đó**. ¹⁶**Đi** bằng xe máy **thì** nhanh hơn, chỉ mất khoảng 7 phút. ¹⁷**Nhà tôi** địa chỉ ở số 35 đường Cách Mạng Tháng Tám, Quận 1, **Thành phố Hồ Chí Minh**.

Bài bảy. *Restoran*

¹Chủ nhật tuần trước, chúng **tôi đi** ăn tối ở **một nhà hàng**. ²**Nhà hàng này** tên là Quê Hương. ³**Đó là một nhà hàng** nổi tiếng ở TP. Hồ Chí Minh. ⁴**Các** món ăn ở đó **không** đắt lắm. ⁵Chúng **tôi đã** gọi nhiều món **như** chả giò, nem nướng, tôm nướng, lẩu hải sản. ⁶Sau đó, **các bạn tôi** còn gọi thêm cơm chiên **và** món tráng miệng. ⁷Chúng **tôi** uống bia Sài Gòn. ⁸Bia Sài Gòn **là một** loại bia **của** Việt Nam. ⁹**Các** bạn nữ **không** uống bia mà uống **nước** ngọt. ¹⁰**Nhà hàng** Quê Hương lúc nào **cũng** rất **đông** khách. ¹¹Nếu khách **đến vào** thứ bảy **và** chủ nhật **thì** thường **không có** chỗ ngồi. ¹²**Các** bạn **tôi** đều thấy món ăn ở đây rất ngon. ¹³**Có** lẽ chủ nhật tuần **này**, chúng **tôi sẽ** trở lại ăn tối ở đó.

Bài tám. *Prodavnica suvenira u gradu Hue*

¹Chúng **tôi có một** cửa hàng chuyên bán đồ lưu niệm ở Huế. ²Khách **đến** thường **là** cả khách Việt Nam lẫn khách **nước** ngoài. ³**Vào** tháng 7, tháng 8, mùa du lịch, cửa hàng chúng **tôi** **đông** khách hơn. ⁴Vì vậy, chúng **tôi** thường mở cửa sớm hơn **và** đóng cửa muộn hơn. ⁵**Các** ngày **trong** tuần, chúng **tôi** thường mở cửa lúc 7 giờ sáng, **và** đóng cửa 10 giờ đêm. ⁶**Nhưng những** ngày cuối tuần, **khi** **đông** khách, chúng **tôi có thể** mở cửa **đến** 12 giờ đêm. ⁷**Vào** tháng hai hàng **năm**, cửa hàng chúng **tôi** thường đóng cửa **trong** khoảng hai tuần. ⁸Lý do **là** nhân viên cửa hàng nghỉ Tết.

⁹Khách **của** chúng **tôi là những người** du lịch **nước** ngoài **và** cả Việt Nam. ¹⁰Họ thường mua quà lưu niệm **để** tặng **cho** bạn bè, đồng nghiệp. ¹¹Khách **có thể** trả bằng tiền đô hoặc tiền Việt. ¹²Cửa hàng chúng **tôi có** rất nhiều quà lưu niệm. ¹³Nhiều món quà nhỏ, tuy **không** mắc **nhưng có** ý nghĩa kỷ niệm **về** Việt Nam hay **về thành phố** Huế. ¹⁴Chúng **tôi** rất vui vì **những** đồ vật **này** tuy nhỏ **nhưng đi** khắp **thế** giới.

Bài chín. *Karte za Vijetnam*

¹Sáng nay, **tôi** cùng bạn **tôi đi** mua vé máy bay. ²Chúng **tôi** muốn **đi** Việt Nam **để** học tiếng Việt **trong** hai tháng nghỉ hè. ³Tháng 7, tháng 8 **là** mùa du lịch, vì vậy **có** rất nhiều **người** muốn sang Việt Nam. ⁴Ở phòng bán vé **của Công ty Hàng không** Việt Nam, chúng **tôi được một** cô nhân viên tiếp đón. ⁵Cô ấy rất vui vẻ, **nhưng lại không** biết tiếng Nhật. ⁶Chúng **tôi phải nói** chuyện **với** cô ấy bằng tiếng Anh. ⁷Bạn **tôi đã** hỏi mua vé máy bay giảm giá **từ** Tokyo **đi** TP. Hồ Chí Minh. ⁸Cô nhân viên **cho** biết **là** vì thời gian **này có** nhiều khách **đi** du lịch ở Việt Nam, nên **không có** vé giảm giá. ⁹Giá vé **chính** thức, loại vé hạng phổ thông, **một** chiều **là** 450 đô la. ¹⁰Giá vé hạng thương gia **thì** còn đắt hơn.

¹¹Chúng **tôi đã nói** chuyện **với** cô nhân viên khoảng 30 phút. ¹²Sau đó, chúng **tôi** quyết định mua vé khứ hồi hạng phổ thông. ¹³Thời gian bay **từ** Tokyo **đến** TP. Hồ

Chí Minh khoảng 5 tiếng. ¹⁴Tuần sau chúng **tôi** sẽ khởi hành. ¹⁵**Tôi** rất muốn **đi** Việt Nam học tiếng Việt, **nhưng tôi** hơi lo lắng: **Có lẽ ở** Việt Nam nóng lắm.

Bài mười. *Hotel »Sao Mai«*

¹Khách sạn Sao Mai là **một** khách sạn 3 sao, nằm **ở** Trung tâm **Thành** phố Hà Nội. ²Đây **không phải là một** khách sạn lớn, **nhưng lại có** nhiều khách **nước** ngoài nhờ **vào** chất lượng dịch vụ **của** nó. ³Khách sạn Sao Mai nằm gần bờ hồ Hoàn Kiếm. ⁴Chỉ cần **đi** bộ khoảng 5 phút **là có thể đến** bờ hồ. ⁵Tuy nằm **ở** trung tâm **thành** phố **nhưng** khách sạn Sao Mai rất yên tĩnh, sạch sẽ.

⁶Khách sạn **có** tất cả 6 tầng **và** khoảng 70 phòng ngủ. ⁷**Trong** mỗi phòng ngủ đều **có** tủ lạnh, **nước** nóng **và** điện thoại. ⁸**Có** ba loại phòng khác nhau: phòng đặc biệt giá 500.000 đồng **một** đêm; phòng loại thường giá 350.000 đồng **một** đêm **và** phòng loại rẻ 250.000 đồng **một** đêm. ⁹Phòng đặc biệt **và** phòng loại thường **thì** rộng rãi **và có** máy lạnh, còn phòng loại rẻ **thì** chỉ **có** quạt máy. ¹⁰Khách sạn Sao Mai **cũng có một nhà** hàng phục vụ ăn sáng miễn phí.

¹¹**Vào** mùa du lịch, nhiều khách sạn khác tăng giá phòng. ¹²**Nhưng** khách sạn Sao Mai vẫn giữ giá cũ. ¹³Hơn nữa, tiếp tân **ở** khách sạn **này có thể nói được** tiếng Anh, tiếng Nhật **và** tiếng Hàn rất giỏi. ¹⁴**Chính** vì vậy, nhiều du khách thích **đến ở** khách sạn **này** mỗi **khí** họ **đến** thăm Hà Nội.

*

Dole su navedene po azbučnom redu reči iz spiska koje se nalaze u tekstovima:

Số	Từ	Số	Từ	Số	Từ	Số	Từ	Số	Từ
8	các	15	để	31	làm	46	nói	48	thì
35	chính	18	đến	3	một	41	nước	34	tôi
7	cho	37	đi	36	năm	26	ở	47	trên
4	có	32	đó	20	này	33	phải	9	trong
17	con	11	được	12	người	43	quốc	40	từ
22	công	28	khí	27	nhà	38	sẽ	1	và
2	cửa	6	không	23	như	49	thành	19	vào
24	cũng	5	là	50	nhưng	42	thể	25	về
10	đã	30	lại	13	những	45	thể	14	với

⚠️ Việtnameski je jezik austroazijske jezičke porodice. Njime govori oko 66 mln. ljudi u Vijetnamu (vidi mapu).

ã, â, ê, ô, ơ, ư, y su samoglasnici; **ch, đ (Đ), gi, kh, ng, nh, ph, th, tr, x** su suglasnici.

Vietnameski jezik ima šest tonova (melodija u jednoj iz kojih se izgovara svaki slog). Jedan ton uopšte se ne obeležava, ostali pet tonova obeležavaju se znakom iznad (á, à, ã, ả) ili ispod (ạ) samoglasnika.

—Boris Iomdin

Srpski tekst: Čeda Piperski, Aleksandar Piperski.

Srećno!